

Drugi dan festivalskega dogajanja se je po uspešni otvoritvi nadaljeval z bralnimi uprizoritvami tekstov, ki so v lanskem letu nastajala v sklopu delavnic pod mentorstvom Simone Semenič.

Večer je otvorila bralna uprizoritev dramskega teksta *Juhuhu!* gledališkega ustvarjalca Tomaža Lapajne Dekleva, ki je že lani sodeloval na festivalu in delavnicah in se predstavil s tekstom *Podružnica*

, ki je v komedijskem okviru razpirala problematiko prekarnih delavcev. Letošnjo bralko je skupaj s študenti igre Andražem Harauerjem, Anušo Kodeljo in Luko Bokšanom pripravil študent drugega letnika režije Luka Marcen. Tomaževa komedija se dogaja v času pripravljanja uprizoritve Linhartovega teksta

Ta veseli dan ali Matiček se ženi

. Študijski proces se iz resnega študija prelevi v reševanje bolj osebnih problemov, ki se pojavljajo zaradi ljubezenskih afer in režiserjevo delo otežujejo in preusmerjajo fokus na najmanj potrebna mesta. Besedilo se vedno bolj približuje črni komediji in vedno bolj prikazuje intimna življenja gledaliških ustvarjalcev. Komentira in prikazuje gledališko dogajanje ter parodira dogajanja, ki se pripetijo znotraj študijskih procesov. S komičnimi postopki se dotika v Sloveniji pogosto prisotnega moškega šovinizma in privatnih problemov igralk, ki so zaradi obveznosti primorane svoje privatno življenje popolnoma prilagoditi svojemu poklicu. Bralna uprizoritev Luke Marcena se je na mestih že približevala uprizoritvi in s spretnimi mizanscenskimi rešitvami učinkovito prikazala v tekstu najpogosteje prisotno situacijsko komiko.

Sledila je bralna uprizoritev besedila *Skladišče*, avtorice Tjaše Mislej, ki je po diplomi iz primerjalne književnosti nadaljevala študij na magistrskem programu za dramaturgijo. Bralna uprizoritev je režiserka Mateja Kokol pripravila skupaj z igralci Jožico Avbelj, Tamaro Avguštin, Nataš Keser, Saro Gorše in Stanetom Tomazinom. Absurdna socialna drama se odvija v skladišču supermarketa in prikazuje intimne zgodbe in težave tamkajšnjih delavk in se vedno bolj zateka v absurde situacije delavk, ki celo svoje življenje preživljajo zaprte v skladišču in žrtvujejo svojo privatnost za minimalne plače. S spretno vpeljavo različnih postdramskih postopkov se v tekstu izrišejo absurde situacije, ki delavkam dajejo nove upe in jim lajšajo monotono delo za zaprtimi vrati skladišča hipermarketa.

Večer je zaokročila okrogla miza z naslovom *Kaj pa dramatika*, kjer so v pogovoru, ki ga je moderirala Varja Hrvatin sodelovali Zala Dobovšek, Mateja Kokol, Tina Kosi, Alja Lobnik, Iza Strehar in Tomaž Toporišič. Gledališki ustvarjalci iz različnih področij so skušali iskati odgovore na vprašanja o tem, kaj se dogaja s sodobno dramatiko, zakaj je na odrih velikih gledališč takih tekstov vedno manj, delavnic in pobud za dramsko pisanje pa vedno več. Izredna kvaliteta bralnih uprizoritev je v tem, da ima avtor prvič priložnost sodelovati z režiserji in igralci ter tako prvič lahko zasliši svojo pisavo. Pokazalo se je, da v Sloveniji primanjkuje platform, ki bi dramatikom omogočale uspešen proces pisanja, kjer bi imel možnost dialoga z drugimi dramatikami in gledališkimi ustvarjalci.

V programu lanskega Borštnikovega srečanja so v naboru 11 tekmovalnih predstav le 4 predstave nastale po dramski predlogi. Pojavlja se problem, da mladi avtorji v sicer redkih priložnostih od gledališč dobijo ponudbe in naročila za tekste, sami pa se znajdejo pred veliko odgovornostjo in brez kakršnega koli mentorstva in pomoči. Glavni problem za manko sodobnih tekstov je tudi pomanjkanje iniciativ in povezav med pisci, režiserji in igralci. Interakcije nastajajo večinoma znotraj generacij in se v najboljših primerih po bralni uprizoritvi zaključijo.

Gledališčniki so izpostavili tudi problem, da v Sloveniji nimamo založb, ki bi dramske tekste izdajale. Seveda pa je pglavitni razlog za tako borno uprizarjanje novih tekstov pomanjkanje financ in to, da v Sloveniji pravzaprav nimamo kulturne politike, ki bi odgovorno skrbela za kulturo. Pozvalo se je k povezovanju institucij, ministrstva in fakultet. Pogovor je drugi festivalski večer zaključil z mnogimi izredno kvalitetnimi komentarji na trenutno neperspektivno stanje kulture v naši državi. Je pa vprašanje, ali lahko pogovori, ki se dogajajo v krogu že prepričanih, sežejo dlje.

Poročilo je zapisala Tery Žeželj

{fshare id=3217}